

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-4-104
Karar Sayısı : 14-06/114-53
Karar Tarihi : 12.02.2014

(Önaraştırma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Kenan TÜRK (İkinci Başkan)
Üyeler : Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Dr. Metin ARSLAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER : Metin HASSU, Kasım ŞENGÜL

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : ECA Turizm Taşımacılık Tekstil Gıda Tic. Ltd. Şti.
Rasim Paşa Mah. İzzetlin Sok. No: 1 D:8 Kadıköy/İstanbul

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : DORAK Turizm Seyahat Acentası
Rumeli Cad. No:22 K: 4 Nişantaşı Şişli/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU: DORAK Turizm Seyahat Acentası'nın Japon turistlere hizmet veren rakip acenteleri piyasa dışına çıkarmak için otellere rakip acentelere hizmet vermemeleri konusunda baskı yaptığı iddiası.**
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle; A grubu seyahat acentesi Tan Tur Havayolu Taş. Bilgi Elektr. San. ve Dış Tic. A.Ş. sahipliğinde faaliyet gösteren DORAK Turizm Seyahat Acentası (DORAK)'nın Japon turistlere hizmet veren rakip acenteleri piyasa dışına çıkarmak için bazı otellere rakip acentelere hizmet vermemeleri konusunda baskı yaptığı iddia edilmiştir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 29.11.2013 tarihinde T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı vasıtasıyla ulaştırılan başvuru üzerine hazırlanan 16.12.2013 tarih ve 2013-4-104/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu 26.12.2013 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme üzerine hazırlanan 03.02.2014 tarih ve 2013-4-104/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; önaraştırma konusuna ilişkin olarak DORAK hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (5) İddia konusu uygulama, hakkında inceleme yürütülen DORAK'ın müşterilerine sunduğu hizmetlere ilişkindir. Bu çerçevede ilgili ürün pazarı, incoming seyahat hizmetleri pazarı olarak belirlenmiştir. A grubu seyahat acentelerinin Türkiye'nin geneline hizmet götürmesinin önünde yasal, ekonomik ve teknik herhangi bir engel olmaması sebebiyle coğrafi pazar Türkiye olarak tespit edilmiştir.
- (6) Şikayet başvurusunda DORAK'ın Japon turistlere hizmet veren rakip acenteleri piyasa dışına çıkarmak için bazı otellere rakip acentelere hizmet vermemeleri konusunda baskı yaptığı dile getirilmiştir. Şikayette iddia edilen baskının hangi otellere yönelik ve hangi acentelere karşı yapıldığı dile getirilmemiştir. Ancak şikayet dilekçesinin ekleri incelendiğinde, benzer şikayetin ECA Turizm Taşımacılık Tekstil Gıda Tic. Ltd. Şti. (ECA) tarafından T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığına daha önce de yapıldığı (20.05.2013 tarihinde) görülmüştür. Dosya konusu şikâyetten farklı olarak önceki şikayette iddia edilen

baskıların Konya Anemon Otel (ANEMON) ve Konya Rixos Otel (RİXOS)'e yönelik yapıldığı işaret edilmektedir. Bu sebeple Konya özelinde değerlendirme yapılması uygun bulunmuştur.

- (7) Yapılan inceleme sonucunda, RİXOS ve ANEMON'un DORAK ile akdedilen sözleşmelerin içeriğine bakıldığında bu sözleşmelerin tek acentecilik sözleşmesi olmadığı ve benzer sözleşmelerin birçok farklı acente ile de akdedildiği anlaşılmıştır. Bu çerçevede 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi anlamında rekabeti sınırlayıcı bir anlaşmadan ya da uyumlu eylemden bahsedilemeyeceği tespit edilmiştir.
- (8) 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamında teşebbüslerin kendi iç dinamikleri ile bir pazar gücü elde ederek hâkim duruma geçmeleri bir ihlal teşkil etmemekte, buna karşın 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hukuka aykırı kabul edilmektedir. Bu bağlamda hakim durumdaki bir teşebbüsün rakiplerini piyasa dışına çıkarıcı nitelikteki davranışları hakim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilecektir.
- (9) Bu doğrultuda Türkiye Seyahat Acentaları Birliği'nden alınan bilgiler ışığında, Türkiye'de 7188 adet A grubu seyahat acentesi bulunduğu, A grubu seyahat acentesi pazarı Konya ili özelinde daraltılırsa bu sayınının 104 olduğu görülmüştür. Çok fazla sayıda A grubu seyahat acentesinin bulunduğu bir pazarda şikayete konu acentenin hakim durumda bulunamayacağı açıktır. Hakim durum analizine oteller açısından bakıldığında ise, Konya'da birbirine ikame (5 yıldızlı) teşkil edebilecek 20 civarında otelin bulunduğu ve baskıya maruz kaldığı iddia edilen otellerin pazar paylarının hakim durum oluşturacak seviyede olmadığı görülmüştür. Ayrıca ilgili otellerin herhangi bir acente tarafından diğer acenteleri dışlamak suretiyle baskı altına alınmadığı anlaşılmıştır.
- (10) Bu hususlar çerçevesinde, dosya konusuna ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (11) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.